

SLOVENSKI NAROD.

Izhaia vsak dan sveder, izimši nedelje in praznike, ter velja po posti prejemati za avstro-ugarske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld., z eno mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četr leta 8 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. na četr leta. — Za tudi dežele toliko več, kolikor poština znaša. — Na naročbe, brez istodobne vpošiljavate naročnine, se ne ozira. Za oznanipla plačuje se od štiristopne poslovne po 6 kr. če se oznani jedenkrat tiska, po 5 kr. če se dvakrat, in po 4 kr. če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se itovle žankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljanje je na Kongresnem trgu št. 12.

Dopisi naj se blagovoljno pošiljajo naročnine, reklamacije, oznanipla, t. j. vse administrativne stvari.

Telefon št. 34.

Kdo bo plačal?

Regulacija učiteljskih plač na Goriškem je eminentno stvarno vprašanje in mislimo, da bi se o njem lahko razpravljalo mirno, brez podtikanj in žaljenj, kakor je navadno med omikanimi ljudmi. Mi smo to storili in zategadelj nismo zaslužili, da nas kdo pita s klowni. Ravnali bodoemo tudi v naprej tako, vzlič nizkotnim sumničenjem in vzlič psovkam, ker imamo zavest, da se potezamo za pravično stvar.

Danes se moramo baviti z učiteljskim vprašanjem na Goriškem s posebnim ozirom na „Edinost“, katera ni zadovoljna z našim odgovorom na njen poziv, naj ji podamo konkreten nasvet, kako bi bilo možno urediti učiteljske plače na Goriškem.

V svojem odgovoru smo rekli, da naj poskušajo slovenski poslanci z deželnim šolskim zalogo, a če se ta ne doseže, se morajo odločiti za regulacijo brez šolskega zaloga.

Temu našemu odgovoru je „Edinost“ posvetila naslednje pripomnje:

„Ta nasvet „Narodov bi bil tako lep, ako bi mu ne bil zaključek tam, kjer bi morala pričeti šele — glavna beseda. „Narod“ se moti, ako misli, da nismo pazno sledili njegovim člankom o učiteljskem vprašanju na Goriškem. Narobe, sledili smo prav pazno. A prav to je, da ob vsej svoji pažnosti nismo mogli (poleg opisov bednega stanja učiteljev in neizogibne potrebe regulacije plač) zaslediti česa podobnega konkretnemu nasvetu: kako, kje in iz čegavih žepov naj se urede plače, ako se namreč ne bi izpolnilo, kar nasvetuje „Narod“, da bi naši poslanci storili po svojem zopetnem vstopu v deželni zbor!! Poslanci naj bi nasvetovali ustavovo deželnega šolskega zaloga in če bi se Lahi ne udali, naj bi naši poslanci naprosili knezonadškofa za pomoč! In če bi knezonadškof ne hotel storiti tega, pa naj se odločijo za regulacijo plač brez vsekoga zaloga! Vse lepo rečeno, le škoda, da je rečeno jedno, storjeno drugo. Kako, od kje vzeti potrebnih sredstev? To je glavno vprašanje, to je tista „mrtva točka“, preko katere ne more učiteljsko vprašanje na Goriškem. Glede te točke smo žeeli od „Naroda“ konkretnega nasveta... Zato še sedaj nismo zadovoljni z odgovorom „Naroda“. Zato prosimo še

jedenkrat konkretnega nasveta, kako naj se regulirajo plače — posito, da bi naši poslanci vstopili v deželni zbor — brez šolskega zaklada in ne da bi se obremenil kmet?“

Z začudenjem smo čitali ta izvajanja, kajti prav to, česar „Edinost“ v naših člankih in dopisih o učiteljskem vprašanju ni mogla zaslediti, to smo bili že v prvem članku jasno in določno povedali.

Nam se zdi popolnoma naravno, da mora učitelja plačati tisti, komur koristi in za kogar deluje, in to je prebivalstvo. Učitelj je za prebivalstvo, je za kmeta ravno tako potreben in vsaj tako važen faktor kakor duhovnik. Kakor skrbi kmet za duhovnika, da dostenjno živi — in duhovniki na Slovenskem živé z malimi izjemami jako dostenjno — tako mora skrbeti tudi za učitelja. Davkoplăčevalčeva dolžnost je, da pošteno delo svojega učitelja pošteno plača in zato nam je popolnoma neumnevno, kako je morala po našem članku biti „Edinost“ še v dvomih, kje naj se vzamejo za regulacijo potrebnih sredstev.

Ako dežela ne more dobiti na drug način denarja, ki je za regulacijo potreben, potem je primorana, prisiliti davkoplăčevalca, da poseže v žep, in da učitelja dostenjno plača. Tako je umeti naše besede in nič drugače, in mi se tudi prav nič ne plasimo to povedati na polna usta.

Sicer pa ni treba za regulacijo potrebnega denarja dobiti prav potom novih doklad v šolske namene. Dobiti se more tudi drugače.

Ako bi se bil goriški dež. zbor kdaj resno zanimal za zvišanje svojih dohodkov, bi bil lahko že davno kaj ukrenil. Ne vemo, kakšne so na Goriškem doklade na žganje, a naj bodo kakršnekoli, čim bolj se žganje obdači, tolko bolj se podraži in toliko bolj se ovira vživanje te pijače. Goriški dež. zbor bi bil lahko zvišal doklado na žganje in bi dobival od nje lepe dohodke, katere bi mogoči porabiti za regulacijo učiteljskih plač. Dež. zbor ima tudi pravico, poiskati novih virov za dohodke. Kolikor se spominjamo, ni v tem oziru ničesar storil. Zakaj ni dež. zbor sklenil jemati v zakup pobiranje užitnine? Dežela kranjska si je na ta način zagotovila znatna sredstva in je s tem denarjem mogla izvršiti mnogo važnih in koristnih naprav. Goriška bi si z zakupom zagotovila vsaj trideset do štiri-

deset tisoč goldinarjev letnih dohodkov, ne da bi ji bilo treba izdati krajcarja, a vzlič temu deželni zbor še do danes ni storil ničesar v to svrhu. Ako se sklene zakup, bo imela dežela tretjino vseh za regulacijo učiteljskih plač potrebnih sredstev. Sicer pa se da tudi pri različnih deželnih izdatkih štediti in tako pridobiti nekaj sredstev, ki se morejo porabiti v regulacijo učiteljskih plač, a če novi dohodki in prihranki ne zadostujejo, potem ne preostaja drugače, kakor obremeniti davkoplăčevalca z novo doklado, katero bo tudi še zmogel, kakor jo zmore davkoplăčevalce drugod in toliko laglje, ker bo neznavna.

Že iz teh „konkretnih nasvetov“, katere smo podali le vsled poziva „Edinosti“, izhaia, da je treba le nekaj dobre volje in regulacija plač se da izvesti, tudi če ni doseči deželnega šolskega zaloga, in da se celo izvesti, ne da bi se davkoplăčevalci občutno obremenili. Prav vsled tega pa tudi ne mislimo odnehati od svojega prizadevanja za regulacijo goriških učiteljskih plač, ampak je hočemo nadaljevati z vso odločnostjo, ker gre za važno, pravično in veslovensko zadevo in za stan, kateri je največjega občenarodnega pomena.

V Ljubljani, 22. novembra.

Nagodba in Mladočehi. V Pragi se je vršila te dni seja mladočehskega kluba, pri kateri je dokazoval načelnik dr. Engel, da je nova nagodba z Ogersko mnogo ugodnejša za gospodarske razmere v obeh državnih polovicah. Poslanec dr. Foč in posl. dr. E. Gregr sta mu ugovarjala. Foč je dokazoval, da so nove nagodbene predloge za Cislitanijo še neugodnejše, da bodo davkoplăčevalci še bolj obteženi ter povdarjal, da se mora Ogerski dočišči vsaj 42%. Govornik je rotil tovarše, naj glasujejo za nagodbo le tedaj, če izpolni vlada pogoje, katere so ji stavili češki poslanci. Dr. Gregr se je strinjal s Fočom, da je nova nagodba še slabša od prejšnje. Grofu Thunu so stavili Čehi 26 zahtev in žal, da se te zahteve ne morejo objaviti, da bi morej soditi narod o njih. Toliko pa izda govornik, da niso Čehi prav v glavnih stvari, v državnopravni zadevi, zahtevali ničesar konkretnega. Zato naj se vprašajo češki zaupni možje, kako naj poslanci Čehov glede nagodbe glasujejo. Poslanec dr. Herold

LISTEK.

Lessingova „Emilia Galotti“.

(K današnji premjeri spisal *.)

„Die Erscheinung der Emilia Galotti war die Geburt der modernen deutschen Tragödie.“

K. Fischer.

Mej vsemi nemškimi klasiki mi je bil, ko sem proučaval nemško literarno zgodovino in nemško slovstvo, najsimpatičnejši Gotthold Ephraim Lessing. Ta mož najsijajnejših duševnih darov, ta estetik najglobljih misilj in najlegantnejšega sloga se mi je s svojimi ephalnimi deli prikupil bolj kot klasično hladni Goethe ali profesorsko vestni in igralsko patetični Schiller. Vse, karkoli sem čital iz njegovega peresa, se mi je zdelo tako svetlo, tako gorko, tako pristno čuteno in istinito mišljeno, da se nisem mogel navziti nikdar dovelj njegovih duhovitih del.

Čudno ni, da je postal ta sijajni talent reformator nemškega slovstva ter začetnik one klasične literarne dobe, katero sta dovedla Goethe in Schiller do vrhuncu popolnosti.

Lessing je bil veleduh najrazčiščenjšega okusa, najidealnejšega liberalizma ter mož Kristusove tolerance in humanitete. Hkrati pa je bil demokratično čuteč umetnik, ki je sovražil vse predpravice izvestnih stanov in ki je imel uprav republikansko geslo: „Svoboda! — Jednakost! — Bratstvo!“

Velikanske zasluge Lessinga za razvoj nemške dramatike so večne, njegov vpliv na vse poznejše nemške dramatične pisatelje je poznan vsakemu omikancu in najmanjši svetovni literarni zgodovini se imenuje Lessing mej prvimi duhovi.

Zadoščaj torej to malo, da opozorim znova na fenomenalno prikazen Lessingovo, česar „hamburška dramaturgija“ je še dandanes zlata knjiga vsem dramatskim pisateljem, kritikom in igralcem-umetnikom.

Opozarjam pa naj že naprej na nekatere strani današnje premijere, Lessingove klasične žalogre „Emilia Galotti“.

Pretresljiva usoda rimske device Virginije, katero je zabodel lastni oče, da jo je rešil onesčenja, — junastvo Lukrecije, ki je zabodla sama sebi bodalo v prsi, ne hoteča biti žrtva strasti vsegamogočnega tirana, — ti dve idejalni ženski

antiknega Rima sta dali Lessingu idejo za moderno italijansko devo Emilio...

Ta mlada, prekrasna, nežna, plava, čista hčerka stotnika Odoarda, resnega vojaka špartanske pošteneosti in rimljanskega ponosa, je nevesta plemenitega grofa Appiani. Tisto jutro pred njenim poroko jo zasleduje iz cerkve do doma princ vladar, mlad lahkoživec, katerega je imela dolgo v svojih sladkih mrežah strastna grefica Orsina, ženska polna spletka, ljubosumja, ponosa in neukrotljive polnosti. Lahkomišljeni metulj princ se zaljubi z vsakim živcem v nežno devo Emilio in imeti jo hoče, naj se zgodi karkoli. Marinelli, brezsrčen spletkar, ki nima nobenega čuta več za pravico, poštenost in hravnost, si izprosi v trenotku največje prinčeve ljubezenske blaznosti pooblasto, da sme storiti vse. Marinelli najame ljudi, ki umore Appiani na poti k — poroki... Nevesta Emilia pribreži v vilo prinčeve in s tem je zašla v svojo past. Rešitve ni nobene. Prince jo zna omrežiti z vsemi sredstvi rafinirane zapeljivosti, Emilia sama začne z grozo batiti se — same sebe, njen odpor proti istinitim izrazom sedaj resnično ljubečega princa se manjša in manjša, samo še trenotek in izgubljena bode... Pred tem

je zavračal predgovornika ter svaril, da se razburjajo volilci. Zaupanje mora vladati meji vlado in večino, sicer je izgubljeno vse. — Kakor v mladočekem klubu, kaže se velika nesloga glede nagodbe tudi v češkem časopisu, kjer se očita Mladočehom prav pogostoma drobtiničarstvo in politična kramaria. Ker delujejo nagodbeni odseki sila počasno ter bi bilo treba še nebroj sej, predno se kaj več dožene, misli vlada že resno na § 14.

Krošnjarstvo. Odkok trgovinskega ministra barona Dipaulija, ki omejuje krošnjarstvo, je vzbudil meji interesenti največjo razburjenost. Na Dunaju se je vršil že velik shod, katerega so se udeležili tudi nekateri poslanci, mnogi trgovci in nebroj krošnjarjev. Referent Pick je dokazoval, da Dipaulijev odlok zadeva v prvi vrsti obrt ter delavstvo. Okoli 18.000 davke plačujočih krošnjarjev je prodalo vsako leto za 50 milijonov goldinarjev avstrijskih izdelkov. Sprejela se je resolucija, ki se z deputacijo izroči ministerskemu predsedništvu in drugim odločilnim faktorjem.

Baron Banffy je že utrujen vsled večnega boja z obstrukcijo in ozlevljen, ker ne more izpolniti svoje obljube, katero je dal cesarju glede nagodbe. Začel je misliti že sam na svoj odstop. V liberalnem klubu je dejal, da ga zaupnica liberalnega kluba jako veseli, a vendar bi bil že davno odstopil, ako bi se ne bal, da se bude razlagalo to kot zmaga kričačev. Dlje kot tri mesece pa ne misli več ostati na krmilu vlade, ker je teh bojev že prav sit.

Obstrukcija na Ogerskem dela „Vaterland“ tolake skrbi, da grozi z absolutizmom. Feudalni ist sicer pravi, da resne nevarnosti ni, dokler obstaja meji vladama soglasje in jedinstvo. Toliko časa je še vedno mogoče vzdržati gospodarsko jedinost monarhije ter jo obvarovati katastrof. Vendar pa grozi „Vaterland“ parlamentoma, ako bi se branila, svojo naloge rešiti pravočasno, z vprašanjem: „Čemu pa imamo prav za prav parlament?“ — Odgovoriti se da na to vprašanje z novim: „Zakaj imamo parlament?“ Feudalno klerikalni absolutizem se je skazal absolutno nezmožnega ter je dovedel s svojim bankerotom državo na rob razpada.

Dopisi.

S Primorskega, 20. novembra. (V ročaku.) Gospod rednik! Zelo hvaležni Vam morajo biti naši prevročekrveni in zagonovniki deželnih poslancev, da jim vlijete kak korec bladne vode za vrat, kajti sicer se je bati hudos posledic sedanjemu razburjenju. Čudni ljudje smo mi Primorci in živimo v še bolj čudnih razmerah. Prijazava se sicer na vseh koncih in kraji, da so zahteve našega učiteljstva več ko opravičene, da je škandal, da se ne izboljšajo sramotne razmere; nikdo ni doslej oporekal, da je le deželni zbor krv takim razmeram; in vendar se postopa od strani našega časopisa tako proti gibanju meji učiteljstvom za dosego primernejše eksistence, kakor da bi se namernavalo odreti na meh vse posestnike, priskočiti na pomoč Lahom, vladu in vragu proti našim slovenskim poslancem. Težko je določiti, do kam sega smešnost in kje začenja zlobnost našega časopisa. „Soča“ je prišla do tako gorostasnih trditev, da se učitelji morajo budovati nad njo, a posestniki in kmetje se ji smejejo da se upa pisati takih bedarij. Naj navedem samo nekaj. Trdila je, da učitelji, proseči za izboljšanje, hočejo spraviti v 20 letih vse

trenotkom pa jo obvaruje lastni oče z bodalom, kateri mu je stisnila v roke maševalna, do besnosti ljubosumna, toda zatajujoča se grofica Orsina, da bi umoril princa ... no, bodalo njegovo „zlomi rožo, predno jo razlista vihar“ ... zaborove devo Emilijo ...

Lessingova tragedija je himna za deviško čistost, na žensko zvestobo, na poštenje in čast meščanske družine; zajedno pa je pereča satira na podlost najvišjih krogov, katerim je podpis smrtne obsodbe v trenotku razburjene poltnosti igrača in katerim ni sveto nič.

Lessingova žaloigra „Emilia Galotti“ je mal moderne socijalne, zlasti pa družinske drame; ta tragedija je rodila netroj „republikansko“ nadahnjenih dramatskih del, kjer se boré pisatelji za emancipacijo III. stanu. Lessingova prva rodbinska tragedija je odprla svetovnim pisateljem novo obširno polje, na katerem ne rastó sicer blede, strupeno vonjajoče, aristokratične teje, nego le preproste, a nedolžne, čiste marjetice ...

„Emilia Galotti“ je sad resnega dela, vrelega srca in ostrega duha; zato pa zahteva tudi celih pravih igralcev umetnikov.

kmete in hišne posestnike na boben, ako hoté, da se jim izboljšajo plače brez deželnega šolskega zalog. Radi bi vedeli, koliko stopinj nad 30 je bila gorka kri doličnega urednika, ko je zapisal tako gorostasnost! Javna tajnost je, da so laški poslanci pripravljeni glasovati za letni prispevek do 100.000 gld. iz deželnega fonda za šolske okraje. Ali bi ne bilo to dovolj za izboljšanje učiteljskih razmer? Kdor hitro da, dvakrat da, pravi predgovor. Deželni šolski zalog bode se s časoma dosegel, a zdaj ga še ni; zgoraj omenjeni prispevek pa bi se bil lahko že zdaj uporabil in pomagano bi bilo učiteljem in okrajno-šolskim zalogom, kateri bi zamogli doklade celo znižati. Zakaj ne nazuanjajo tega naši časopisi? Drugo tudi debelo raco je izlegla naša „Soča“ v svoji vročekrnosti, ko je nekaj kvasilo o Gučsovih priganjačih. Za to raco zasuži le: fej, kajti gotovo je, da se ima lastnik „Soče“ za več zahvaliti Gučsu in njegovim prednikom, kakor vse učitelji skupaj, za katere se doslej živa duša ni brišala. Dal Bog, da bi postal kdaj drugače, sicer nimajo pričakovati boljše bodočnosti. Preobjestna „Soča“ pa hoče še zasmehovati borno učiteljstvo s trditvijo — da ni še pričelo pomirati od lakote, če tudi je že samo navajalo, da so se mlade učiteljske moći preselile v krtovo deželo radi pomajkanja. Hočete imen? — Kako se časi spreminjajo in žnjimi ali še pred njimi ljudje, nam je živa priča nekdanji učitelj na Tominskem, ki je pisaril članke in dopise in govoril celo pri prvi skupščini „Zavez“ v Ljubljani pred 10 leti tako ognjevito, da ni bilo marsikom prav; zdaj pa trobi v isti rog z našimi nasprotuški, da pita tudi on učitelje z uboštrom dežele in jednakimi praznimi izgovori. Seveda, en ni več učitelj, ampak lastnik obrtniških podjetij — zato drugačno mnenje. „Soča“ se boji, da pojdejo zemljiški in hišni posestniki na boben radi šolskih doklad, ako bi se povisale. Tudi sedaj gredó posestva na boben in so šla tudi takrat, ko se ni bilo šolskih doklad. Naš časopis je nam je rodilo dobro m-s-l. Ako zamorejo učitelji shajati s 400—500 gld., zamogli bi tudi drugi; ker je dežela uboga, in da ne bode pel bobon, predlagam sledeče: Vsakdo na Goriškem, ki ima več dohodkov, kakor učitelji, naj poskusi živeti s takimi dokodki kakor ti; zatoraj naj izroč vse višje dchodke deželi, da ne pojde na boben. Prvi naj pride g. Gabršček, za njim vse deželni uradniki, duhovniki, profesorji, posestniki itd. itd. Potem bo pomagano vsem in učitelji bodo zadovoljni. To bi bilo tudi pravčno; to uči tudi krščanska pravčnost. Ako je dežela tako uboga, naj občutijo vsi deželani, ne samo naši učitelji! Vročekrnost pa je privredna tržaško „Edinost“ do klica: Proč od Ljubljane! Zakaj? Zato, ker se je našlo tam nekaj mož, ki so se predznili trditi, da se goriškemu in istrskemu učiteljstvu mora pomagati že zdaj in ne šele takrat, ko se odstranijo razni predpogoj? Naš časopis je pa mnrena: Čakaj osel, da trava zraste! Sicer pa sta Ljubljanci čudni ljudje. Kdo vam je dal pravico, utikati se v naše primorske razmere, soditi naših poslancev dejanja in nehačia? Naša glasila imajo privilegij vticati svoje nosove v kranjske in ljubljanske razmere, a nasprotno ne sme biti! Proč od Ljubljane! Kdo proč? Mi Primorci?! Kam proč? Morda v Videm, ali Benetke! Ti vražja vroča kri! Da, da, proč od Ljubljane, narodne, narodno napredne Ljubljane! „Edinost“ in „Soča“ bi jo radi videli v klerikalnem taboru. Želeli bi klerikalno Ljubljano, in ne bi potem kričali več: proč, ampak nasprotno. Vsakokrat, ko je bila narodno napredna stranka v Ljubljani v laseh in v prepiru s svojo klerikalno kolegično, skoro vsakokrat sta prisikočili „Edinost“ in „Soča“ na pomoč poslednji ter pomagala podreti stebre prve. A ni se jim posrečilo, zato kričé tudi zdaj: Proč! Moti se, kdor meni, da se ne nahajajo na Primorskem možje, ki drugače mislijo, kakor naši glasili. pridejo tudi pri nas drugačni časi z drugačnimi glasili!

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 22. novembra.

— (I. redni koncert „Glasbene Matice“) Žalobni koncert, ki ga je v nedeljo 21. t. m. priredila „Glasbena Matica“ v spomin na Nje Veličanstvo pokojno cesarico Elizabeto, je bil najprimernejši in najvredenejši izraz sožalja našega prvega glasbenega zavoda in koncertnega občinstva za neizrecno nesrečo, ki je zadela našega cesarja in njegove narode. Svečano tužni značaj prireditve se je kazal v črnom okrasu odra s cesaričnim kipom, obdanim z zelenjem, v enakomerni beli, črno nakičeni obleki pevk in v žalobni opravi vseh prisotnih dam, v slovesno resnem molku vsega občinstva, ki je pokazalo, da ne jemlje soireje za načadni koncert, nego zgolj za pojav žalovanja, ter ni motilo svečane tišine z najmanjšim ploskom, in v značaju vzporeda samega. Prva točka, „Žalobna koračnica“ iz Beethovenove simfonije „Eroica“, je bila srečno izbrana, da s svojim tragičnim vzenjem uglobi občinstvu v pretesnemu trenotku pričerno čutstvovanja. Orchester, sestavljen iz oddelka vojaške godbe, učiteljev „Glasbene Matice“, civilnih

strokovnih muzikov in diletantov, pod vodstvom gosp. Mateja Hubada, ki je po dveletnem premoru prvikrat zopet nastopil med nami, jo je predaval z jasnočnostjo in preciznostjo in z dovršeno izrazovitim nuansovanjem. Gospod Hubad je tu takoj pokazal kaj zamore razumnost, navdušenje in marljiva energija tudi s skromnimi močmi. Glavna točka večera pa je bila labudja pesem Mozartova, njegov ne-dosezni „Requiem“. To zadnje delo „najbolj musicalnega“ skladatelja, pri katerem mu je že smrt trgala in iztrgala pero iz roke, je res prava zadnja molitev pravičnika, ki z mirno vsejto pričakuje poslednje sodbe. Z najpriprostejšimi sredstvi, brez vsega hrupa in vika, vso simboliko pokladajoč v človeške glasove, je opel mojster vseh mojstrov grozo, ki se izraža v kiticah „Dies irae“, in zupanje v božjo milost, ki veje iz raznih molitvenih kitic. Zbor, kateremu pripada v celi skladbi glavna vloga, se je pokazal zopet v svoji veliki dovršenosti, katero si je pridobil zlasti pod Hubadovim vodstvom. Brez vseh skladbi npriležnih, afektiranih dinamičnih kontrastov pel je težke fuge z rezko odločnostjo in prozorno melodiko, homofonna mesta z lepo deklamacijo, lirična mesta pa z milobo in nežnostjo, ki je našla svoj višek v točki „Lacrimosa“, kjer je Amen vzdahnil, kakor bi očiščena duša splavala v nebesne višave. Zbor še ni nikdar boljše pel, kakor ta večer. Hotel je menda s petjem svojemu povodovju pri njegovem povratku pokazati, kako visoko ga ceni. Da je pa ta koncert v svoji celoti brezhiben in med vsemi dosedanjimi najbolj dovršen, to je tudi delo odičnega kvarteta. Vsi štirje glasovi so, zlasti v „Recordare“, tako lepo zveneli skupaj, kakor bi se bili po dolgem prebiranju nalačč sešli. Gospica Stropnická je s svojim sigurnim in ukusnim petjem dokazala, da je najmuzikalnejša naših dosedanjih primadou; kajti pravi pevec se ne kaže s potrato razkošnih glasnih sredstev, nego z umetno porabo tudi srednje močnega glasu. Tadi gospica Radkiewicz je pokazala, da glede krasnega, pravega alta in glede musicalne zanesljivosti — vsi trije kvarteti so namreč ravno tako kočljivi, kakor so lepi — daleč nadkriljuje vse svoje prednice. G. Pacal ima lepo umerjen, v vseh legah enako lahko zvenec tenor in je kot najboljši tenor dvorne kapele predestiniran za take vloge. Ne dvomimo, da se mladi pevec tudi v operi povspne do prvih vlog. Posebno ugajal je tudi gospoda Nosaliewicza mehki visoki bas, združen — kakor gosp. Pacalov tenor — z najčistejšo vokalizacijo in razumnim fraziranjem. Nadejamo se, da bomo oba gospoda gosta še slišali. — Orchester je diskretno in z nenavadno točnostjo storil svojo dolžnost, zlasti nam je omeniti gosli in pozavno. Obisk je bil izvrsten, dvorana do vrha polna. Udeležili so se te žalobne slavnosti: gospa baronica Hein, rojena grofica Apraxin (gospod deželni predsednik eksc. baron Hein je bil po bolezni zadržan), eksc. F.M.L. pl. Höchsmann in F.M.L. pl. Gall, gospodje dvorni svetnik Schmerl, deželni glavar Detela, generalni vikar Flis, fin. vodja Lubec, podžupan Bleiweis vitez Trstenški, polkovniki Nitsche, Riedl in Maresch, podpolkovnika pl. Lukanc in pl. Tasch, predsednik notarske zbornice Gogola, predst. kupč. zbor. Perdan, predst. mestne hran. Petričič, dež. šol. nadzor. Šuman, vladni svetnik dr. Zapanc, več dežel. poslancev, veliko inf. artil. in domobranskih častnikov, profesorjev itd. Nekaj višjih dostojanstvenikov se ni moglo udeležiti, ker niso več dobili primernih sedežev. V občinstvu je bilo tudi več glasbenikov strokovnjakov, na katerih nepogojno bivalo sme „Glasbena Matica“ in nje koncertni vodja polagati posebno vrednost. Dokazal je ta koncert, da se imamo nadejati letos lepih glasbenih večerov.

K. — („Slovencu“!) V našo sobotno notico o „Naši straži“ vrnila se je nerodna pomota. Izostati bi namreč imeli le dve besedi in sicer: „po časopisih“. Vse drugo je gola istina. Ker je šlo za tako vitalno vprašanje (regulacijo uradniških plač), bilo je že v sredo, to je 9 t. m. (torej dva dni pred spremembou ure) javna tajnost, da bo prihodnji torek, t. j. 15. t. m. mestnozborska seja. Ker se je o tem splošno po mestu govorilo, izvedel je to gotovo tudi klerikalni „Laufbursche“, kojega dolgi nos vse izvaha in kot vestni reporter je gotovo to naznani prirediteljem shoda „Naše straže“.

— (Slovensko gledališče) Še jedenkrat opozarjam na prvo klasično predstavo v tekoči sezoni, na slavno Lessingovo žaloigro „Emilia Galotti“.

To delo je v vsakem osira mojstrsko, velezanimivo, ter mej prvimi umotvori nemške dramatske literature. Ker so mu naši igralci posvetili največjo skrb, bodo nočnšna predstava gotovo prav dobra. O žalosti pričamo danes listek.

(Nadvojvodinja Štefanija) peljala se je danes zjutraj skozi Ljubljano v Opatijo. Sprejemni bilo.

(Cesarjev jubilej.) Avstrijski narodi se pripravljajo k proslavi 50letnega vladanja ljubljene cesarja. Da se poda šolski mladiči, bodočnosti naše države, trajen spomenik na to znamenito leto in na njegovo patriotsko proslavo, je Rudolf Marschall, akad. kolajnar in kipar na Dunaju, načrtal in izvedel jubilejno kolajno, na katero se opozarja v odloku visokega ministerstva za uk in bogočastje od 31. oktobra 1898, štev. 24.157 vsled domoljubnega povoda vse učiteljstvo in učenci vseh učiteljišč v državnem zboru zastopan kraljevin in dežel.

(Domča obrtnost) V izložbi gg. Grigarja in Mejača je razstavljeno krasno knjigovješko delo, mapa udanostne adrese, katero pošlje mestna občina ljubljanska cesarju. Mapa je z roko izdelana iz sijajnega ter bogato okrašeno. Lepo delo, ki je vredno, da si je vsakdo ogleda, je napravil sin tukajnjega knjigoveza g. Bonača.

(Semenj.) Na semenj 21. novembra je bilo prigrajanih 1090 konj in volov, 515 krav in 75 telet, skupaj 1680 glav. Kupčija je bila posebno z voli živahna, ker je bil prišel jeden žid z Morave in jih je veliko nakupil. Konje so bili prišli kupovat kupci iz Italije in so jih tudi precej nakupili. S kravami bila je kupčija srednja.

(Mila jesen.) Gosp. nadučitelj Račič v Boštanju ob Savi nam je postal celo škatlico gob in povrh še raznih cvetk v dokaz, kako mila jesen je še sedaj v njegovem kraju. Po vsi pravici nam piše: Kaj maline in jagode, različne cvetke in „pušeljci“, to, kar vam iz našega dolenskega raja pošljemo, to ni več „špas“, to so prave najfinješe gobe, ki tu še sedaj rastejo.“ Priznamo: Boštan je prekosil vse, ki so nas letos razveseljevali z dohazi mile jeseni!

(Najdena ura) Naprošeni smo objaviti, da je bila najdena majhna srebrna ura z verižico v obližji banke „Slavije“. Kdor jo je izgubil, naj se oglasi v prodajalnici g. Bonača poleg pošte.

(Iz Kranjske Gore) se nam poroča, da je ondotni občinski odbor v seji dne 20. novembra imenoval okr. glav. v Radovljici g. Oskarja viteza Kalteneggerja častnim občanom občine Kranjska Gora.

(Državno podporo) v znesku 70 gld. je poljedelsko ministerstvo nakazalo kmetijski podružnici v Št. Vidu pri Vipavi v svrhu nakupa nekih trterejskih naprav.

(Iz Adlešič) se nam poroča: Dne 17. t. m. predpoludne je šla Mara Adlešič iz Adlešič h Kolpi po vodo, pustivši doma dva otroka v starosti 3 do 6 let. V njeni odsotnosti sta otroka prišla do žveplenja in zanetila ogenj, kateri je upepelil leseno hišo in to do tal, pri zidanih hlevih pa strho. Pogorelo je vse: ves pridelek, gospodarsko orodje, pohištvo in obleka. Otronoma se na pomoč priheli ljudje in ju pravočasno rešili. Škoda znaša 1700 gl. Sreča je, da je bila hiša zadnja v vasi, in da ni bilo burje, sicer bi bila šla v nič vsa vas, ki ima zgolj lesene, a slamo krite hiše, ob katerih visi kruza. Ker je kacih 15 let ni bilo tu požara, ni brizgalne, ne kacih drugih priprav, nekateri posestniki tudi niso zavarovali. Tudi pogorelec ni bil zavarovan. — Okrajno glavarstvo je zopet upeljalo nočne straže, — Ose cigane, kateri so v Potiskavci pri Ribnici 1. t. m. izvršili večjo tativino, so naši in hrvatski orožniki dne 9. novembra prijeli in izročili sodišču v Karlovcu.

(Mitnice) Iz razglaša ces. kr. finančnega ravnateljstva z dne 14. novembra, št. 20.495, ki je bil objavljen v ljubljanskem uradnem listu, je posneti, da se bodo glede zakupa pobiranja mitnine pri dvanajstih na podlagi zakona z dne 26. avgusta 1891. leta drž. zak. št. 140 urejenih cestnih mitnic na Kranjskem od 1. januvarja 1899. l. naprej začetkom meseca decembra letos vnovič vršile dražbe obravnave, na kar opozarjammo interesovano občinstvo.

(Nabrežinski in devinski izgredi pred sodiščem.) V soboto se je pred tržaškim deželnim sodiščem začela obravnava proti tretji skupini obtožencev. Obtoženi so bili: 1. Fran Kačič, iz Vižovlj, v okraju Komen, pristojnega v Mavhinje 20 let star, neoženjen kamenolomec. 2. Fran Škabar, iz Kostanjevice, 24 let star, oženjen kamenolomec. 3. Stefan Kolman, iz Kostanjevice, 25 let star, neoženjen kamenolomec. 4. Fr. Trampuš, iz Kostanjevice, 21 let star neoženjen kamenolomec. 5. Vincenc Martin, iz Kostanjevice, 25 let star, neoženjen kamenolomec. 6. Rafael Novak, iz Kostanjevice, 17 let star, neoženjen kamenolomec. 7. Al. Urdih, iz Kostanjevice, 18 let star, neoženjen dñar. 8. Rudolf Sulčič, iz sv. Križa, pristojen v Trst, 16 let star, neoženjen klesar. 9. Leopold Godnik, iz Jablence, 21 let star, neoženjen dñar. 10. Peter Klarič, iz Vižovlj, pristojen v Mavhinje, 25 let star, neoženjen kamenolomec. 11. Karol Kol-

man, iz Kostanjevice, 20 let star, neoženjen kamenolomec. 12. Avguštin Colja, iz Vižovlj, 18 let star, neoženjen kamenolomec. 13. Anton Kovačič, iz Lokvice, pristojen v Opatje selo 22 let star, neoženjen kamenolomec. 14. Štefan Kovačič, iz Lokvice pri Gor. Ši, 18 let star, neoženjen kamenolomec. 15. Josip Frančič, iz Kostanjevice, 18 let star, neoženjen klesar. 16. Anton Godnik, Kostanjevice, 21 let star, neoženjen kovač. 17. Jos. Pangos, iz Berja v okr. Komen, 23 let star, neoženjen kamenolomec. 18. Fran Pahor, iz Nove Vasi, pristojen v Opatje selo, 22 let star, neoženjen kamenolomec. 19. Josip Perić, iz Vojsice pri Komnu, 19 let star, neoženjen kamenolomec. 20. D. Krt, iz Nabrežne-Hruševice, pristojen v Štanjel, 28 let star, neoženjen klesar. 21. Andrej Semolič, iz Brezovice, pristojen v Komen, 26 let star, neoženjen klesar. 22. Anton Kozmina, iz Kostanjevice, 18 let star kamenolomec. 23. Vinc. Švara, iz Preserja, pristojen v Komen, 37 let star, neoženjen dñar. 24. Anton Legiša, pristojen v Devin, 39 let star, oženjen, z otroki, klesar. 25. Emanuel Stepančič, iz Zagraja, 21 let star, neoženjen kamenolomec. 26. Ivan Brajdič, iz Skopega, v okraju Sežanskem, 20 let star, neoženjen kamenolomec. 27. Anton Strelak iz Gorjanskega, 45 let star, neoženjen dñar. 28. Anton Besednjak, iz Sute, 16 let star, neoženjen klesar. 29. Alojzij Dorbež, iz Kostanjevice, 30 let star, oženjen klesar. 30. Fr. Jazbec, iz Jablanca, okraj Komen, 17 let star, neoženjen klesar. 31. Benedikt Grgič, iz Berja, v okraju Komen, 17 let star, neoženjen. 32. Fran Buzin, iz Kostanjevice, 30 let star, neoženjen kamenolomec. 33. Lovro Pangos, iz Brezovice, v okraju Komen, 29 let star, neoženjen kamenolomec. 34. Ernest Jurca, iz Komna, 15 let star, klesar. 35. Fran Grgič, iz Tabije, pristojen v Pliskovicu, 28 let star, oženjen, z otroci, kamenolomec. 36. Angelj Furlan, iz Sute, pristojen v Komen, 25 let star, neoženjen kamenolomec. 37. Iv. Švara iz Trnovice v okraju Komen, 20 let star, kamenolomec. Obtoženci so obdoženi, da so napadli nekaj laških hiš, napravili nekaj škode, pretepli nekoga Laha in grozili Lahom s škodo in smrtnjo. Obravnava je bila končana včeraj zvečer in so bili obsojeni: Fran Kačič na 2 leti, Fran Škabar na 20 mesecev, Št. Kolman na 14, Fran Trampuš na 5, Martin Okreš na 16, Raf Novak na 13, Alojzij Urdih na 5, Rud Sulčič na 6, Leop. Godnik na 7, Peter Klarič na 6, Karol Kolman na 8, Avguštin Colja na 5, Anton Kovačič na 7, Št. Kovačič na 3, Josip Frančič na 4, Fr. Pahor na 15, Josip Perić na 13, Daniel Krt na 4, Anton Kosmina na 3, Antou Legiša na 4, Ivan Brajdič na 5 in Anton Besednjak na 4 mesece težke ječe, Ivan Gabrovec pa na 14 dnij zapora. Ostali obtoženci so bili opriščeni.

(Navihanega sleparja) je vjela policija v Barceloni na Španskem. Imenuje se Ivan Poltnik in je doma iz Grebinja na Koroškem. Poltnik je že več let pošiljal v razne avstrijske kraje, tudi na Slovensko, pisma, v katerih je adresatu poročal, da je v bližini njegovega bivališča zakopan velik zaklad ter mu predlagal, da deli ž njim ta denar. Zajedno je naznani, da se nabaja v vojaškem zaporu in zahteva, naj pošlje prejemnik pisma nekaj denarja, da prideta pisčeva žena in hči pokazat, kje je zaklad zakopan. Menda niso redki tisti, ki so se vseledi na te limanice in poslali denar v Barcelono. Poltnika izroči španska vlada avstrijski vladi. Ako je bil kdo po tem navihancu oškodovan, naj to znani dunajski policiji.

(Adelina Patti,) katera je tako zelo žalovala za pokojnem možem Nicolinijem, se kani zopet omožiti, in sicer z nekim švedskim baronom Cederströmom.

(Esterhazy) je izdal o Dreyfusovi zadevi neko brošuro, v kateri trdi, da je bil orodje generalnega štaba, in da je moral v stiski — slepariti. Esterhazy trdi, da je generalni štab prisilil Henryja, da se je usmrtil, ker je bil kompromitiran in ker je vedel preveč. Generalni štab pa je hotel tirati v samomor tudi Esterhazyja, ki je nevarnosti utekel ter se rešil v London. Esterhazy trdi, da je nedolžen ter se izgovarja vedno le na generalni štab in na Cavaignaca, bivšega vojnega ministra.

Darila:

Uredništvu našega lista je poslal:
Za Prešernov spomenik v Ljubljani: Gosp. prof. Simon Rutar v Ljubljani prvi obrok 20 kron. — Živio rodoljubni darovalec!

Zahvala. Podpisanimu vodstvu je izročila tvrdka Gontinijeva 1200 šolskih zvezkov, ki jih je daroval ubožnim učenkam g. Grubauer. Za ta veliki dar zahvalja g. Grubauer v imenu ubožnih učenk — vodstvo mestne dekliske osemrazrednice v Ljubljani.

Književnost.

„Slovenski Svet“ prinaša v 21. številki tele vsebino: Nemška irredenta pa sistem. — Iz državnega zborna. — Cvetke z ruskih poljan. — Iz novin. — „Naša straža“. — O informaciji slovenskih novin. — Ruske drobtinice. — Drobtine. — Dijaštvo. — Razgled po slovenskem svetu. — Književnost.

— „Učiteljski Towariš“. Št. 33. Vsebina: Položaj primorskega učiteljstva. — A. Likozar: Kmetijski pouk v ljudski šoli. — Fr. Rojna: Sadjarstvo v ponavljavni šoli. — Književnost in umetnost. — Naši dopisi. — Vestnik. — Uradni razpisi učiteljskih služeb. — Gospodarski program.

Telefonična in brzojavna poročila.

Dunaj 22. novembra. V današnji seji poslanske zbornice je pravosodni minister Ruber odgovoril na interpelacijo dra. Gregorčiča radi razprave o ugovoru „Soče“ proti odrejeni konfiskaciji pri goriškem okrožnem sodišču. Minister je rekel, da se je obravnavata res otvorila v italijanskem jeziku, da pa se je potem obravnavalo slovenski. Predsednik ni dal zastopniku „Soče“ zategadelj ukora, ker je zahteval slovensko obravnavo, ampak zategadelj, ker je predsedniku segal v besedo. Končno je minister naznani, da je že odredil, kar treba, da se bodo v prihodnje take in jednake obravnavate tudi v slovenskem jeziku otvorile. Zbornica je potem nujno sklenila, naj se razprava o trgovinski nagodbi z Japonsko postavi na dnevni red prihodnje seje, na kar se je začela razprava o predlogu, naj se obtoži ministerstvo, ker je v 33 okrajih na Gališkem razglasilo izjemno stanje. Debato je otvoril Daszynski, ki vehementno zapada poljski klub. Daszynski govoril še.

Dunaj 22. novembra. Današnji števiki „Narodnih Listov“ in „Arbeiter Zeitung“ sta bila konfiskovani radi člankov o ukazu vojnega ministra Krieghamerja glede stotnika Wiesnerja. Radi teh konfiskacij so češki in socialistno-demokratični poslanci vložili interpelaciji, Heller pa je interpeliral radi ukaza samega.

Dunaj 22. novembra. Odstop vojnega ministra Krieghamerja je smatrati kot zagotovljeno stvar. Naslednik njegov postane korni zapovednik v Budimpešti princ L. ob kovic.

Praga 22. novembra. Češki medicinci so poslali posebno deputacijo na Dunaj, da intervenira pri vladu v zadevi tistih visokošolcev, katere je vojaška oblast dala zapreti, ker so se na kontrolnih shodih oglašali z „Zde“. Češki visokošolci so prosili dovoljenja, da bi na vsečilišču priredili shod, na katerem bi protestovali proti postopanju vojaških oblastev, katerega dovoljenja pa niso dobili.

Praga 22. novembra. Neki maloruski rodoljub je daroval 40 000 gld. za ustanovitev maloruskega vsečilišča v Lvovu.

Budimpešta 22. novembra. Včerajšnja seja poslanske zbornice je trajala do polnoči. Štirikrat jo je moral predsednik pretrgati, takšne demonstracije je opozicija uprizarjala proti domobranskemu ministru Fejervaryju. Ko je bila tema, je opozicija upeljala tuje ljudi v zbornično dvorano, da so ji pomagali razgrajati. O polnoči so na galeriji zbrani dijaki začeli prepevati Kussuthovo himno, na kar je predsednik sejo zaključil. Na ulici so se primerile večje demonstracije, katere je policija udušila. Danes je okrog parlamenta postavljen kordon redarjev. Ker je ta številni množici branil vstop, začeli so ljudje metati kamne na redarje, na kar so ti ustrelili v zrak in množico z orožjem razgnali. Seja je bila še dosti mirna. Predsednik Szilagy je speljal na zbornico in prosil, naj pusti domobranskega ministra govoriti. Fejervary je opravičeval svoj včerajšnji nastop in se je narodna stranka z njegovo izjavo zadovoljila. Zbornica nadaljuje sedaj razpravo o Hentzijevem spomeniku.

Budimpešta 22. novembra. Govorce, da hoče vlada zbornico razpustiti ali zasedanje zaključiti, so neosnovane. Podpredsednik poslanske zbornice se je odpovedal podpredsedništvu.

Rim 22. novembra. Mej Italijo in mej Francijo je po večletnem carinskem boju prišlo do trgovinske pogodbe. Pogajanja so trajala že dva meseca. Vsestransko se priznava velikanski gospodarski in politični pomen te pogodbe.

Pariz 22. novembra. Rusija, Angleška, Francija in Italija so se združile, dopustiti, da se na Kreto na jednem mestu razobesi turška zastava v znak sultanove suverenitete. Imenovanje princa Jurija kretskim guvernerjem bodo rečene velesile sultanu notificirale šele potem, ko pride princ Jurij na Kreto.

Iz uradnega lista.

Invršilne ali eksekutivne države: Janeza Križana posestvo v Mlaki, cenjeno 881 gld. 50 kr., dne 26. novembra v Kamniku.
Martina Nečemeraja iz Sela zemljišča vlož. štev. 264, 275 in 334, kat obč. Sv. Križ, cenjena 3461 gld. 81 kr. dne 26. novembra v Kostanjevici.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306,2 m.

Nomer	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Padavina v mm v 24 urah
21.	9. zrečer	738,9	11	sr. jzah.	oblačno	
22.	7. vjutraj	735,0	0,5	sr. zahod	oblačno	0,0
	2. popol.	732,2	2,0	sl. jug	dež	

Srednja včerajšnja temperatura 22, ta 0,2° pod normalom.

Št. 409/Pr.

Zahvala.

Globoko ginjeni po mnogobrojnih dokazih iskrenega sočutja povodom smrti našega ljubljenega brata, oziroma svaka in strica, gospoda

Ignacija Druškovič-a posestnika

za darovane lepe vence in za mnogoštivilno spremstvo k zadnjemu počitku izrekamo vsem sorodnikom, priateljem in znancem najprisrješnjo zahvalo.

V Ljubljani, dne 16. novembra 1898.

(1810)

Žalujoči ostali.

Dunajska borba

Skupni državni dolg v notah	101 gld. —	kr.
Skupni državni dolg v srebru	80	
Avtrijska zlata renta	55	
Avtrijska kronska renta 4%	25	
Ogerska zlata renta 4%	55	
Ogerska kronска renta 4%	85	
Austro-egerske bankne delnice	—	
Kreditne delnice	30	
London vista	55	
Nemški drž. bankovci za 100 mark	95	
10 mark	78	
10 frankov	55	
Talijanski bankovci	87	
Cir. cekini	68	

Trioot-perilo

za jesen in zimo ima za preprodajalce

Albert Matzner na Dunaji, I., Kohlmesergasse 8.
Zavoje vzorcev, obsegajoče srajce, jopice, hlače za gospode, dame in otroke, v znesku 10—20 gld. proti povzetju ali dunajskim referencam. (1401—30)

(1811—1)

Razglas.

Pri podpisanim mestnim magistratu razpisane so sledeče, doslej nepopolnjene in pa vsled sklepa občinskega sveta z dnem 15. t. m. na novo ustanovljene službe:

1. služba **magistratnega koncipista** s sistemizanimi prejemki V. činovnega razreda;

2. služba **mestnega ingenieurja** s sistemizanimi prejemki III. činovnega razreda;

3. služba **stavbnega asistenta** s sistemizanimi prejemki V. činovnega razreda;

4. služba **cestnega nadzornika** s sistemizanimi prejemki VI. činovnega razreda;

5. služba **blagajnljenega oficijala** s sistemizanimi prejemki V. činovnega razreda;

6. služba **policijskega komisarja** s sistemizanimi prejemki IV. činovnega razreda;

7. služba **tržnega nadzornika** s sistemizanimi prejemki III. činovnega razreda;

8. služba **mestnega živinozdravnika** z naslovom klavničnega nadzornika s sistemizanimi prejemki IV. činovnega razreda;

9. služba **klavničnega oskrbnika** s sistemizanimi prejemki V. činovnega razreda;

10. služba **protokolista** s sistemizanimi prejemki IV. činovnega razreda;

11. služba **druzega vodovodnega strojnika** s sistemizanimi prejemki VI. činovnega razreda;

12. služba **elektarniškega knjigovodskega oficijala** s sistemizanimi prejemki V. činovnega razreda;

13. služba **elektarniškega montéra** s sistemizanimi prejemki V. činovnega razreda;

14. služba **druzega elektarniškega strojnika** s sistemizanimi prejemki VI. činovnega razreda.

Za morebitno oddajo razpisujejo se pa tudi naslednje službe:

1. služba **blagajnljenega asistenta** s sistemizanimi prejemki VI. činovnega razreda;

2. služba **policijskega oficijala** s sistemizanimi prejemki V. činovnega razreda;

3. služba **druzega mestnega komisarja** s sistemizanimi prejemki IV. čin. razreda;

4. služba **knjigovodskega asistenta** s sistemizanimi prejemki VI. činovnega razreda;

5. služba **pisarničnega oficijala** s sistemizanimi prejemki V. činovnega razreda;

6. služba **pisarničnega kancelista** s sistemizanimi prejemki VI. činovnega razreda;

7. služba **konceptnega praktikanta** z letnim adjutom 600 gld.;

8. služba **knjigovodskega praktikanta** z letnim adjutom 480 gld.

Na oddajo teh služb nanašajo se naslednja dolčila službene pragmatike:

§. 5.

Za politično konceptno službo.

Posebne zahteve za namestitev v konceptni stroki so: 1. dovršene pravno in državnoznanstvene študije in z dobrim uspehom prebiti trije teoretični državni izpit;

2. z dobrim uspehom napravljeni praktični izpit za politično poslovanje.

Izjemoma se smijo pa tudi prošilec z dovršenimi juridičnimi študijami in dve mači državnima izpitoma vsprejeti pod tem pogojem za konceptne praktikante, če so v teku jednega leta izkažejo, da so z dobrim uspehom prebili tretji državni izpit.

Taki prošilci se zaprisežejo se le potem, ko zadostno temu pogoju; ob svojem vstopu pa obljubijo le molčljivost. (§. 30.)

V teku dveh let po dnevu zaprisege mora za konceptno službovanje vzprejeti uradnik z vspehom napraviti praktični politični izpit, sicer se ga, če mu občinski svet ne dovoli daljšega roka, lahko odpusti iz mestne službe.

Pred vspešnim praktičnim političnim izpitom napredovanje v konceptni službi nikakor ni dopustno.

Izjemna od zgoraj omenjenih določb so dopuščene glede takih služb, katere zahtevajo druge posebne strokovnjaške zvedenosti in za katere se tudi v državni službi ne zahaja sposobnost za politično poslovanje (§. 29, odstavek 2, obč. reda). — §. 7.

Za stavni urad.

Pogoj za namestitev v mestnem stavbnem uradu je dokazilo z vspehom dovršenih popolnih tehničkih študij in

Globoko ginjeni po mnogobrojnih dokazih iskrenega sočutja povodom smrti našega ljubljenega brata, oziroma svaka in strica, gospoda

Ignacija Druškovič-a

posestnika

za darovane lepe vence in za mnogoštivilno spremstvo k zadnjemu počitku izrekamo vsem sorodnikom, priateljem in znancem najprisrješnjo zahvalo.

V Ljubljani, dne 16. novembra 1898.

(1810)

Žalujoči ostali.

Trioot-perilo

za jesen in zimo ima za preprodajalce

Albert Matzner na Dunaji, I., Kohlmesergasse 8.
Zavoje vzorcev, obsegajoče srajce, jopice, hlače za gospode, dame in otroke, v znesku 10—20 gld. proti povzetju ali dunajskim referencam. (1401—30)

(1811—1)

Dan imenovanja je v nameščevalnem pismu navesti. Ob povoljnem službovanju se izvrši povisba mestnih uradnikov iz jedne plačilne stopinje v naslednjo višjo plačilno stopinjo istega činovnega razreda ob sebi, to je brez nadaljnega sklepa občinskega sveta, od petih do petih let v smislu plačilnega obrazca, kateri je določil občinski svet.

Pod enakimi pogoji se pomaknejo uradniki, od katerih se zahtevajo dovršene akademische študije, če so prebili neprerogoma že 15 let v istem činovnem razredu, v naslednji višji činovni razred ad personam. Nadaljnje predavanje v še višji činovni razred pa je le mogoče po imenovanju dotičnega uradnika na sistemizano službeno mesto.

Uradniki, od katerih se ne zahtevajo dovršene akademische študije, zamorejo priti iz jednega činovnega razreda.

Pod enakimi pogoji se zahtevajo dovršene akademische študije, zamorejo priti iz jednega činovnega razreda.

Izjemno veljajo glede:

a) protokolista, ekspeditorja, registratorja in klavničnega nadzornika, ki dospejo lahko do III. čin razreda.

b) uradnikov mestnega knjigovodstva in mestne blagajne, ki dospejo lahko do II. činovnega razreda.

3. Uradniki z dovršeno veliko šolo dospejo lahko do I. činovnega razreda.

§. 8.

Za knjigovodstvo.

Za vsprejem v službo pri mestnem knjigovodstvu se zahteva dokazilo o vspešno dovršeni nižji gimnaziji ali pa nižji realki in pa o vspešno napravljenem izpitu iz državnega računarstva. Prednost se pa pri vsprejemu daje prosilcem, ki so dovršili višjo gimnazijo ali višjo realko z zelo zgodnjim izpitom, ali pa kako javno trirazredno višjo trgovsko šolo z dobrim vspehom.

Praktikantje se vsprejemajo tudi brez izpita iz državnega računarstva, morajo pa ta izpit najpozneje v teku enega leta po vsprejemu popolniti, sicer se jih smeti iz službe odpustiti.

Zaprisežejo se se le potem, ko izpolnijo ta pogoj; o svojem vstopu pa obljubijo le molčljivost.

Povišba ali napredovanje sta pred vspešno prebitim izpitom nedopustna.

§. 9.

Za blagajnico.

Od prosilcev za blagajnico službe se zahtevajo one študije in izpit, kakor za knjigovodstvo.

Je-li kavci vlagati, kokane kavci se pri posameznih službah vlagajo in kako, to določa dotično službeno navodilo.

§. 10.

Za upraviteljstvo mestne klavnice.

Prosilci za kakso službo v mestni klavnici morajo biti državno aprobirani živinozdravniki. Še kakse druge zahteve za namestitev v mestni klavnici se zamorejo od službe do slučaja ob popolnitvi dotičnega službenega mesta staviti.

§. 11.

Za tržnega nadzornika.

Od prosilcev za službo tržnega nadzornika se zahteva pred vsem obča usposobljenost, posebej pa natančno teoretično poznanje živil, vpogled v tržne razmere radi vzdrževanja tržnega reda in pa uprave tržnice.

Dokler se prosilci z izpričevali o usposobljenosti za samostalno kemično-sanalitično preiskovanje živil, gre prednost.

Podrobne dolčobe o izvrševanju njegovega poklica se označijo v posebnem navodilu.

§. 12.